

Diagnostiek en behandeling van taalproblemen bij kinderen

Adelante is expert op het gebied van diagnostiek en behandeling van taalproblemen bij kinderen tot 18 jaar.

Adelante factbook september 2023

Beschrijving van de doelgroep

Diagnostiek

Kinderen van 1½ tot 18 jaar met een hulpvraag op gebied van spraak-taal en taalontwikkelingsstoornissen (TOS). Bij schoolgaande kinderen is daarnaast vaak een hulpvraag met betrekking tot luisterproblemen en daarmee samenhangend moeilijkheden op gebied van lezen en spellen. Om de hulpvraag te beantwoorden vindt steeds interdisciplinair onderzoek plaats (intake door gedragsdeskundige, logopedisch onderzoek en gehoorscreening), eventueel aangevuld met specifiek verdiepend onderzoek (psychologisch, logopedisch, orthodidactisch, audiologisch). Er is steeds afstemming met betrokken ketenpartners.

Vroegbehandeling

Kinderen van 2 tot 5 jaar met een (vermoeden van) TOS, bij wie behandeling vanuit de eerste lijn niet afdoende lijkt en er voldoende leermogelijkheden zijn.

De Vroegbehandeling is (derdelijns) Zintuiglijk Gehandicaptenzorg en kan zowel individueel als in groepsverband plaatsvinden. De behandeling wordt interdisciplinair uitgevoerd waarbij pedagogisch medewerkers, ouderbegeleider, (GZ)-psycholoog/orthopedagoog, logopedist, spraak-taalpatholoog, kinderfysiotherapeut en een spelbegeleider betrokken zijn.

Prevalentie

Ongeveer 5 tot 7 procent van de kinderen heeft te kampen met een spraak-taalontwikkelingsstoornis (TOS).

Marktaandeel en kernverzorgingsgebied

De kern van het verzorgingsgebied is de provincie Limburg.

Belangrijkste verwijzers

- Jeugdartsen.
- Huisartsen.
- KNO-artsen.

Speerpunten voor de komende 5 jaar

- Een uniform zorgaanbod bieden aan kinderen met spraak- en taalproblemen.
- Inzetten op diagnostiek op zo jong mogelijke leeftijd.
- Bewijs verzamelen voor de positieve effecten van Vroegbehandeling.
- Expert blijven op dit vlak door nieuwe ontwikkelingen snel te omarmen ('early adopter').

Innovatie en/of onderzoek

Adelante is aangesloten bij de samenwerkende instellingen voor mensen met auditieve en/of communicatieve beperkingen (SIAC). Met de erkende expertiseorganisaties op het gebied van auditieve en communicatieve beperkingen en ervaringsdeskundigen werken we samen aan het ontwikkelen en inzetten van kennis voor een toegankelijke samenleving binnen Deelkracht.

eHealth

- Beeldcontact bij oudergesprekken via Teams.
- Oudercommunicatie-app binnen Vroegbehandeling.

Behandelprogramma's en zorgpaden

In dit zorgprogramma stellen we vast of er al dan niet sprake is van een spraak- en taalstoornis en geven we handelingsgerichte adviezen aan de keten. We informeren de ouders (en eventueel ook de cliënt zelf) over de oorzaak en de mogelijke behandelingen. We zoeken samen met ouders (en cliënt) de best passende begeleiding en/of behandeling om de beperking te minimaliseren. Shared decision making is een belangrijk aspect daarbij. We proberen met ons aanbod zo goed mogelijk aan te sluiten op de hulpvraag van ouders en cliënt en leggen samen met de ouders het meest haalbare en gewenste resultaat vast. Vergroting van autonomie en participatie zijn daarbij leidend. Waar mogelijk wordt meetbare kwaliteit geleverd, zowel van onze zorgprocessen als van de uitkomsten daarvan.

We streven naar:

- het beantwoorden van de hulpvraag, op gebied van spraak, taal en/of communicatie. Dit diagnostisch proces heeft een totale duur van maximaal 3 maanden;
- het stimuleren van de communicatieve, cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling van de cliënt tot het meest haalbare resultaat voor de cliënt binnen de behandeling;
- een cliëntstelsel dat de cliënt adequaat kan begeleiden op gebied van communicatie.

Transparantie

We meten onze prestaties op het gebied van wachttijd, multidisciplinaire diagnostiek en cliënttevredenheid. Dat laatste met behulp van de PEM (PatiëntErvaringsMonitor) van de Federatie van Nederlandse Audiologische Centra.

Onderwijs en opleiding

- Gastlessen plus thesisbegeleiding opleiding logopedie Zuyd Hogeschool.
- Stagiaires Zuyd Hogeschool (opleiding HBO-logopedie), KU Leuven (master in de Logopedische en Audiologische Wetenschappen).

Publicaties

- VHZ 'Dyslexiezorg in het Audiologisch Centrum': interview met Johan Dekelver en Marijke Lanter, oktober 2017. <http://vhz-online.nl/dyslexiezorg-in-het-audiologisch-centrum>.
- Presentatie Siméa-congres 2019 'Participatieproblemen bij kinderen met AVP/TOS. Marijke Zoons en Nicolle Tissen. <https://simea.nl/hand-outs-simeacongres-2019>.
- Artikel 'Children with language delay referred to Dutch Speech and Hearing Centers: case-load characteristics' in International Journal of Language & Communication Disorders, mei 2020. Camilla van Beugen als co-auteur namens DAC. <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1111/1460-6984.12540>.
- Meerjarig onderzoek naar TOS-kinderen: de stap van peuter naar kleuter. Van Horen Zeggen, <https://vhz-online.nl/meerjarig-onderzoek-naar-tos-kinderen-de-stap-van-peuter-naar-kleuter>, 27 oktober 2020. Rianne Close en Marijke Zoons als co-auteurs.
- Taal in Zicht: kinderen met TOS volgen. Presentatie congres Partners in Verstaan, november 2021. Marijke Zoons als co-auteur namens DAC.

*"Elkaar begrijpen,
taal is meer
dan woorden."*

Medisch programmaleider

Drs. M. (Marijke) Zoons,
spraak-taal patholoog